

Mirgu N

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

Rašo Kugi

AMERIKON, sakoma, atvėrė kėsinimą Vyrtausio Lietuvos Ištaišvinimo Komiteto penki atstovai: Kun. M. Krupavičius, Agr. B. Gaidžiūnas, M. Avietėnaitė, K. Bielėnis ir A. Valuckas. Atstovai parinkti iš visų Lietuvos partijų. Tautininkus atstovaus Balys Gaidžiūnas.

Čia atvykus, delegacija ras Amerikos katalikus griežtai nusitarusius neįtraukti kovon už Lietuvos laisvę visų patriotinių pajėgų. Vieningos Lietuvos atstovai ras nevieningą Amerikos Lietuviją.

BULGARIJOJE buvo kėsinimasi praveisti "rinkimus" panašius tiems kokius Maskva pravedė Lietuvoje 1940 metais. Amerika ir Anglija užprotestavo prieš tai — ir Maskva liovėsi savo planą vykdyti.

Rinkimai busią tikresni ir demokratiškesni.

Iš šito įvykio Lietuvos gali pasisemti vilties kad Amerikos balso Maskva būtų priversta paklausti jei jis būtų rimtai tartas Pabaltijo tautų likimą sprendžiant. Amerikos Lietuviai privalo rūpintis kad šis balsas būtų tartas. Gaila kad Amerikos Lietuviai nevieningi.

VIENUOLIKTA valanda muša. Jei iki Taikos konferencijos Amerikos Lietuviai ir pabėgusios Lietuvos atstovai negaus Amerikoje ir Anglijoje stiprios paramos savo nepriklausomybės reikalams Pabaltijyje, Lietuva liks neribotam laikui Sovietų Sąjungos replėse.

NE VISI Amerikos Lietuviai katalikų vadai politiniai žlibi. Į daugelį pasiūlymų Lietuvai Vaduoti Sąjungai ir Amerikos Lietuviai Tarybai bendrai veikti, Sandara atsakydavo: Negalima, nes anie mus "šmeižia".

Kaip žemai politiniai nukrito Sliupo, Drangelio, Sirvydo ir kitų organizuota partija — Amerikos Lietuvos Tautinė Sandara! Viską sprendžia pagal "šmeižtą": jei Sandaros redaktoriaus nešmeižia tai ir Paleckis geras, jei "šmeižia" (kritikuoja kur reikia ir kada reikia) tai ir Bursavičius niekai!

PABĖGUSIOS Lietuvos žmonos, nei rudos; niekas nevaržo pradeda gauti Amerikos Lietuvos laikraščius. Ir pirmiausia kas jiems į akis metasi tai musų žodžio laisvė. Vienas sako:

"Jokios cenzūros, nei raudonos, nei rudošs niekas nevaržo čia minties, neverčia slėptis, gudrauti, meluoti, pataikauti."

Mes Amerikiečiai su šia žodžio laisve apsipratę, bet musų broliai tuojau tą kaip šviežią orą pastebi, nes jie laisvės per 6 metus neturėjo.

Tai brangi laisvė, ir pasaulyje tol nebus pastovios taikos kol ši demokratinė laisvė nebus gyvenimo faktas visur — ypatingai Maskvoje.

AMERIKOS Lietuviai Tarybos atstovai lankėsi Washingtone teirautis ten Lietuvos laisvės likimo klausimu. Gaila kad jie teiravosi suskaldytu balsu, bet visgi, tai buvo reikalinga paklausa.

Ne jau Amerika išsižadės Atlanto Čarterio vien dėlto kad Rusija jo principų išsižadėjo?

Amerikos Lietuviai netrukus patirs Amerikos atsinešimą į Lietuvos klausimą.

DIRVA

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO AUGUST-RUGP. 31, 1945

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

Amerikos Karo Jėgos Okupavo Nugalėtą Japoniją

Japonų Notą Gavus

Max Grassli, kairėje, Šveicarijos ministras Washingtonė, per kurį ėjo Japonijos karo baigimo sutikimas, parodoma sveikinasi su Valstybės Sekretorium Byrnes, kuriam buvo pridavęs Japonų oficialų sutikimą, gautą per Šveicariją.

TRUMAN UŽ LAIKYMĄ ARMIJOS

Prez. Truman reikalauja kad Kongresas palaikytų ėmimą į kariuomenę vyrų tarp 18 ir 25 metų amžiaus, persergėdamas kad Tolimų Rytų (Azijos) padėtis apima daug pavojų. Jis persergėjo Kongresą neskubėti paskelbti baigimasi karo stovio, nes tas žalingai atsileptų į visą reikalą. Greta pavojų Pacifike, prezidentas sako, ir karo nuailinta Europa susiduria su sunkia žiema ir stoka maisto, kuro ir rubų. Tose dalyse musų okupacines jėgas reikalinga laikyti ir toliau, sako Truman.

DeGAULLE SU TRUMANU SUSITARĖ

Prez. Truman ir Gen. DeGaulle, po pastorojo atsilankymo Washingtonė, patiekė bendrą pranešimą kad jie pasiekė pagrindinio susipratimo ir susitarimų pokarinio pasaulio atstatymo klausimuose. Gen. DeGaulle, Prancuzijos laikinos vyriausybės prezidentas, aplankė Prez. Roosevelto kapą, padėjo ant jo vainiką, ir aplankė kelis kitus Amerikos miestus išvyko į Kanadą.

Amerikos valdžia ėmėsi griežto nusistatymo prieš Argentiją: pareikalavo pašalinti diktatorių prezidentą Farrell.

Bolivijoje, Pietų Amerikoje, traukinio nelaimėž užmušta 18 pasažierių, traukiniui nuvirtus nuobėgių.

Maskvoj pasirašyta sutartis su pačios Maskvos bernais Lenkų neva vyriausybe, kuri atidavė veik pusę senos Lenkijos žemių Rusijai, o sutiko paimti didelės dalis Vokiečių valstybės žemių. Tuó budu Lenkija grudama į Vokiečių nasrus, ir turės visada tikėtis kad Maskva ją užtarti.

Japonai Nerodo Pasipriešinimo

Gen. MacArthur'o vadovaujamos Amerikos karo jėgos pradėjo įplaukti į Japoniją laivais ir atskristi lėktuvai Ruggjučio 30, 6-tą valandą ryto, ir užimti plačias sritis sostinės Tokyo ribose.

Pats Gen. MacArthur atskrido lėktuvu kuris nešioja pavadinimą 'Bataan' — tos vietos kurioje Amerikiečiai buvo sumušti Filipinų salose ir iš kur pasisailindamas Gen. MacArthur pareiškė, "Mes vėl čia sugryšim".

Didelės Amerikiečių jėgos išsipildamos Japonijoje atvyko formaliai perimti Japoniją, okupuoti ją ir padaryti savo pavaldine.

Japonų formalis pasidavimas bus atliktas ant U. S. karo laivo Missouri, kuris įplaukė į Tokyo įlanką. Japonų aukštieji karo vadai pribus ten nusizėmine, nugalėti, formaliam atidavimui savo ginklų ir atlikimui formalumų kokie su tuo rišasi.

Tuo tarpu, Amerikos oro kariuomenė skrenda iš Okinava salos, užpildydama Japonijos plotus; iš laivų išlipa marinai ir kariuomenė, ir Japonai nuginkluojami.

Karo laivyno bazė prie Tokyo pasidavė pirmiausia atplaukusiam Adm. Carney. Japonai niekur jokio pasipriešinimo nerodo. Japonų išlipimo vietose veik ir nematyt, randama jų tik po keliasdešimtis, tvarkos palaikymui.

Sis formalis Japonijos užėmimas atliekama sulgy plano kurį Gen. MacArthur su kitais karo vadais patvark prieš keliolika dienų atvykusiems į Manila Japonijos pasiuntiniams.

Su Gen. MacArthuru ir kitais aukštaisiais Amerikos karo vadais Japonų nugalėjimo ir pasidavimo formalumuose dalyvauja ir Gen. Wainwright, Corregidoro gynėjas, kurį Japonai su didele kariuomene paėmė nelaisvėn, Filipinų

salas okupuojant karo pradžioje.

GEN. MACARTHUR, nekurie spėja, netrukus po užbaigimo Japonijos okupavimo, pasiliks vyriausiu Japonijos komandierium tik trumpą laiką. Po to jis grys į Ameriką priimti iš prezidento ir visos šalies padėką už jo sumanią vadovybę. Vėliau apsigyvens Virginijoje su šeima ir raišys savo atsiminimus. Jis yra apie 65 m. amžiaus, iš šios šalies išvykęs jau devyni metai.

JAPONIJA LABAI SUNAIKINTA

Japonija tapo labai sunaikinta nuo to kai prasidėjo Amerikos bomberių atakavimai jos salų.

Užmušta 260,000 žmonių, iš jų 90,000 žuvo nuo atomiškių bombų sprogdimo ant dviejų miestų.

Sužeista 412,000, iš jų 180,000 nuo atomiškių bombų.

9,200,000 Japonų liko be pastogės, sunaikinta visiškai 2,210,000 namų.

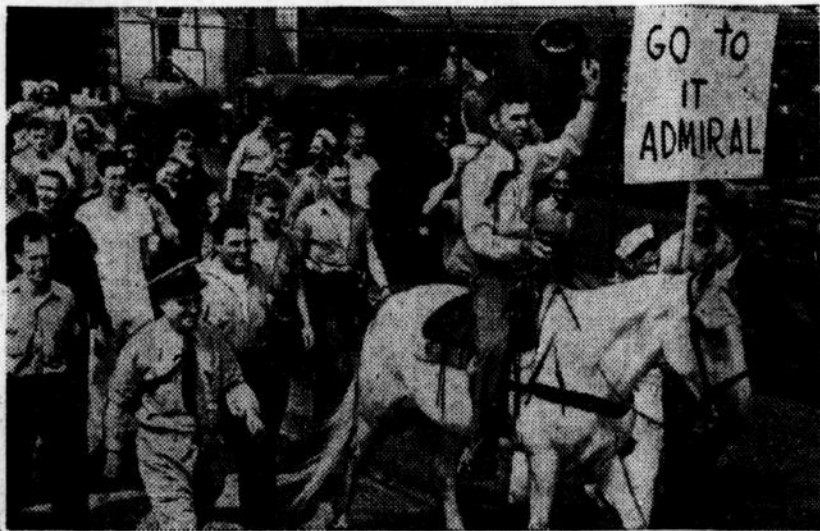
Iš 208 miestų, visiškai sunaikinta 44, kiti miestai išlikę tik dalimis.

Japonijai sako grėsia komunizmas jeigu bus spaudžiama praveisti rinkimus naujos vyriausybės. Amerikos vyriausybė tikisi kad Maskva kaip tik reikalaus pašalinti Japonijos imperatorių. Komunistai jau turi gatavai suorganizavę savo laikiną valdžią Japonijai, tik laukia senosios valdžios sugriovimo.

VALDŽIOS narių tarpe eina kalbos kad kita meta gali būti sumažinti takasai nuo ineigu šiaip žmonėms ir bizniamis.

Valst. Sekretorius Byrnes pakvietė John Foster Dulles, Republikoną tarptautinį advokatą, pagelbėti rašyti Europai taikos programą.

Kaip Džiaugtasi Karo Pabaigos Sulaukus

Sis vaizdas parodo karo laivyno bazėje, Tompkinsville, N. Y., jureivių ir civilių maišytą apvaikščiojimą karo pabaigos. Vienas joja atvaizduodamas Japonų valdovo Hirihito baltą arklį, kuriuo sako norėjo joti per Tokyo Amerikos Admirolas Halsey, kuomet Japonai bus nugalėti.

Jiedu Dalyvauja Japonijos Užėmime

Lt. Gen. Jonathan Wainwright parodoma su Gen. MacArthur'u, kaip jie išrodė Filipinuose prieš Japonų užėmimą tų salų. Wainwright, kuris gynė Corregidorą ir pateko Japonų nelaisvėn, dabar surastas Mandžurijoje. Jis buvo parkviestas dalyvauti su Gen. MacArthur'u Japonijos užėmimo formalumuose.

STALINAS GREITAI SUSITARĖ SU KINIJAI

Karui su Japonija baigiantis, Stalinas pasiskubino sudaryti su Kinijos valdytoju Gen. Kai-šeku sutartį sulgy kuria Tolesnėji Mongolija pavesta bolševikams. Maskva nemašo dabar naudingų su Kinija eiti į karą, ir Kinus komunistus pasiryžus laikinai sudrausti.

Rusai sutinka pasitraukti iš Mandžurijos ir užleisti ją Kinijai, ir panašiai kaip padarė su Lietuva, patikėdėjo nesikišti į Kinijos vidaus reikalus. (Tas vienas pažadas jau reiškia piktus Maskvos tikslus.)

Kai-šek matomai prisijims į valdžią ir komunistų atstovus.

Savų keliu, Rusų kariuomenės užgrobinėja Kurilų salas ir užėmė visą Sakhaliną.

AMERIKOS karo laivyno vadovybė praneša kad karo lakunų mokyme užsimušė įvairiose nelaimėse su lėktuvais 855 studentai, mokytojai ir kiti darbavėsi lakunų paruošime nuo Gruodžio 7, 1941.

Australijoje sąjungininkai turėjo priruošę nuodingų dujų panaudoti prieš Japonus jeigu jie būtų duras naudoję. Tos dujos dabar išdumpuojamos į juras.

Amerikos karo nuostoliai iki pereinot savaitės pasiekė 1,070,819 užmuštų, sužeistų, dingusių be žinios, ir nelaisvių. Užmuštų laivyne ir armijoje siekia 252,885. Iš sužeistų tam tikri skaičiai mirs per ilgą laiką.

EUROPA PAVESTA STALINUI

Dabar kai panaikinta karo meto cenzura, paaiški kad Jaltoje ir Potsdame Europa beveik tapo atiduota Stalinui ir Sovietų Rusijai.

Prez. Truman rupinosi tik apsaugoti Amerikos interesus tolimoje Azijoje, kur Japonus nugalėjo, bet kur visai greta Japonijos tuno pasalinga Rusija su savo planais sukommunistint Aziją. Kinijoje komunizmas yra didžiausia kliūtis tos šalies valdytojui Ciang Kai-šekui. Sovietai užima Mandžuriją, kuri buvo neva pažadėta Kinijai.

Ant ko Amerika remsis Azijoje, norėdama ją apsaugoti nuo komunizmo, ir kodel rūpintis ginti nuo komunizmo Aziją, kuomet kulturingą Europą pavedė bolševikų sunaikinimui?

Amerikos karui tapo išdirbtas dar vienas naujas super-lėktuvas bomberis, kuris gali skristi į didelius tolius, iš pat Amerikos žemyno, pasiekti Aziją, Pacifiko salas ir visą Atlantiką.

Prie to išdirbta naujos raketos kurios bus traukiamos ir reikalingas vietas jų išsprogdinimui jeigu ten rasis šilumos, šviesos arba metalo.

15 užmušta. Prancuzijoje, prie Nice, susprogus amunicijos trokui užmušta 15 asmenų, iš jų 13 Vokiečių belaisvių.

IŠ ŠVEICARIJOS atsiskoko gryžti į Rusiją 450 sovietų piliečių nežiurint iš Užmuštų laivyne ir armijoje gryžtu. Jie daugumoje yra musulmanai ir Stalino tautiečiai Gruziniai.

DARBAI

Amerikos karo darbų vadovybė paskelbia pardavimą 252 valdžios pinigais išstatytų dirbtuvų visoje šalyje, kurios išstatyti atsiejo \$1,500,000,000.

Kas nori gali pirkti arba nuomoti ir tęsti jose darbus. Jas galima gauti visiškai pigiai.

Detroito didelę Willow Run lėktuvų dirbtuvę kuri anksti užsidarė, dera pirkti laivų išdirbėjas Henry J. Kaiser ir Joseph W. Frazer.

Panaikinta dar daugiau suvaržymų ant išdirbimo įvairių reikmenų namams, ir tų reikmenų tuoj pradės atsirasti pardavimui. Panaikinta ir draudimas pristatyti į namus pirkinis, kas per karo laiką nebuvo daroma.

Šių metų Kalėdoms bus jau gatavų visokių-visokiausių dalykų, taip kad Santa Klaus turės sunkiai dirbti pristatydamas Kalėdines dovanas laiku.

Valdžia atėmė visus kokie tik buvo varžymus automobilių gamybai. Patarė tik priimti į darbus iš karo gryžtančius vyrus, o jaunimui 16-17 metų berniukams ir mergaitėms patarė iš dirbtuvų gryžti į mokyklas.

Amerikos biznio žmonių grupė ragina kad valdžia duotų darbininkams likusiams be darbo paramą išvykti kitur darbo įieškoti, arba persikelti ten kur yra darbu.

Prez. Truman paskelbė užbaigimą valdžios kontroliavimui dirbtuvių, kuriose del streikų reikėjo palaikyti tvarką ir varyti butinus karo darbus.

Visuomenei valdžia pataria laikyti, nepamesti raciono knygelę su žaliais ženkluokais. Jie vėliau naudosis gavimui mėsos.

Užmušta 33. Barbados saloj, Britų Vakarų Indijoje, trokas vežantis darbininkus nugriuvo nuo kranto ir 33 darbininkai liko užmušti.

Graikijoje, bolševikai pareikalavo kad iš ten būtų ištraukta Britų kariuomenė, esą ji neduodanti patiemis susitvarkyti. Komunistai pripažysta kad tada ten kiltų revoliucija, jie kėsintųsi užgriebti valdžią.

Graikijos komunistai išplatino plakatus kuriuose smerkia Prez. Trumaną ir Britų valdžios vadus del laikymo šalyje tvarkos ir neleidimo raudoniesiems raudoniesiems siausti.

Vokietijoje bolševikų užimtoje srityje, komunistai nori sudaryti partiją iš milijono komunistų narių.

Tegul meilė Lietuvos Dega mūsų širdyse!

L A I S V A L I E T U V A

Laisvę pažinę — Jungo nevilksim!

Mokykimės iš Istorijos

LIETUVIŲ TAUTOS VIE- NINGUMAS NELAIMĖMS UŽKLUPUS

Iš daugelio tiesioginių ir netiesioginių kelias gaunamų laišku iš Europos ryškėja didžioji Lietuvos tragedija...

BOLŠEVIKŲ APGAUTIEJI

Tuos nesuipratėlius pirmų pirmiausia sudarė tas elementas kuris pirmosios bolševikų okupacijos metu turėjo didelių vilčių kad bolševikai nesiekia panaikinti Lietuvos tautos gyvybės...

Kelių mėnesių užteko jų iliuzijoms išsklisti. Daugelis jų pačių atsidūrė kalėjimuose, tolimuose Rusijos tyroose...

VOKIEČIŲ APMULKINTIEJI

Tačiau aukščiau minėta kategorija dar neapėmė visų į svetimus dievus įtikėjusių Lietuvos. Dar liko tų kurie nepajudinamai tikėjo kad Vokiečiai atstatys nepriklausomą Lietuvos valstybę...

Betgi būti išvaduotiems nuo bolševikų ir būti laisvais pasirodė besąs didžiulis skirtumas. Ir dar prieš Vokiečių-Rusų karą Lietuvos pabėgėliams Vokietijoje visai paaiškėjo kad Vokiečių karas su bolševikais neišvengiamai atneš Lietuvai naują vergovę...

Apie 1943 metų vidurį daugumas jų tu pačių Vokiečių buvo susodinti į kalėjimus bei išvežti į koncentracijos stovyklas. Tuo metu dar Vokiečių okupacijai vos tik įpusėjus, Lietuvoje nebeliko, galima sakyti, nei vieno kuro dar butų tikėjęs kad svetimieji gali Lietuvai linkėti gero.

KODEL LIETUVIAI MASINIAI BĖGO NUO BOLŠEVIKŲ?

Visai natūralu kad maždaug apie tą laiką savo organizuotą ir aktyvų veikimą pradėjo Lietuvos požemis, laikui bėgant apėmęs visas Lietuvos partijas ir kovos bei pasipriešinimo grupes.

Šiandien visas VLIK yra iš Lietuvos pabėgęs (kai kuriuos jų narius Vokiečiai jau anksčiau buvo suėmę ir išvežę į Vokietiją), kaip lygiai yra pabėgęs ir kuone visa Lietuvos inteligentija bei kuone visas Lietuvos sąmoningas elementas.

Kodel didelė Lietuvos tautos dalis, nors ir išjūtinus Vokiečių užsimojimu galutinai pakirsti Lietuvos tautos gyvybę, kolonizuojant Lietuvą Vokiečiais ir Lietuvius padarant Vokiečių bernais, vis delto bėgo nuo bolševikų į vakarus? I tai atsako vienas žymesnis Lietuvos veikėjų, iškentėjusių dalį pirmos bolševikų okupacijos ir beveik visą Vokiečių okupaciją, dabartiniu metu kaip tremtinys gyvenęs Prancūzijoje. Jis rašo:

"Visi tie kurie buvo paliesti pirmosios sovietų okupacijos ir kuriems vienaip ar kitaip grėšė sunaikinimas, visi tie šį kartą pasikėlė, nenorėdami pasilikti sovietų valdomoje Lietuvoje. Visi vadinamosios autonominės administracijos valdininkai bei tarnautojai, pradėdami kaimo seniūnų ir baigiant generalinių tarėjų, keliavo iš Lietuvos vengdami kalėjimų bei mirties bausmės už 'bendradarbiavimą' su okupantais Vokiečiais. Visų mokyklų mokytojai, pradėdami pradžios mokyklomis, baigiant gimnazijomis, lygiai kaip ir universitetų profesoriai kraustėsi paskubomis iš savo tėvynės, kad išvengtų sovietų persekiojimų už Maskvos neklusumą aplėisti mokyklas ir eiti į miškus partizanais prieš Vokiečius. Gydytojai, inžinieriai ir advokatai bėgo masėmis, nenorėdami antrą kartą išgyventi sovietinį terorą, jų Lietuvon atneštą dvasinę ubagystę ir žmogaus panikinimą. Prekybininkai ir amatininkai buriais keliavo iš Lietuvos, bijodami sovietų pakaltinimų kad jie varė spekuliacijas ir kenkė liaudžiai. Ukininkai ir darbininkai paliko savo ukius ir darbo vietas, žinodami kad sovietinė valdžia juos visus pakaltins už davimą piliavų Vokiečiams ir už darbą fabrike sau ir savo šeimai pramaitinti. Visiems Lietuviams neš sovietai atitinkamas bausmes už tai kad jie nepasidarė sovietų partizanais, kad jie, norėdami gyventi, dirbo ir prakaitu pelnėsi duoną."

ERDVĖ NEPANAIKINA LIETUVIŲ TAUTOS VIENINGUMO

Tačiau nors didelė Lietuvos tautos dalis ir buvo priversta palikti savo tėvynę, kad svetur galėtų kelti balsą už jos išlaisvinimą, ryšys tarp jos ir Lietuvos tautos nėra nutrukęs. Apie šias dvi Lietuvos tautos dalis aukščiau minėtas autorius rašo:

"Bet nelaikykite pasilikusios Lietuvos bolševikine, o išbėgusios — nacionalsocialistine. Tie kurie pasiliko nėra bolševikai ar sovietų simpatikai, ir tie kurie išbėgo nėra fašistai ar Vokiečių mylėtojai. Visa Lietuva buvo vieninga, visa ji norė-

jo būti vienodai laisvai ir vienodai ji nenkentė abiejų okupantų. Tik likimas taip lėmė kad viena Lietuvos tautos dalis kuri plačiau ir sąmoningiau pajuto sovietinį pavojų, turėjo palikti nuo senai jos protėvių apgyventą žemę ir iškelti pasaulin laisvės jieskoti. Iškelti jai reikėjo kad išneštų bent dalį to ką tautinė sąmonė sukrovė, ką istorija Lietuvos tautai paliko ir kas būtų galima perduoti aiškiam. Atsakymas į klausimą kur keliauti tebuvo vienas: į vakarus. Baltijos jūra ir frontas nustatė kelių kursų buvo vienintėlis ir kurs vedė į vakarus. Visiems tuo keliu keliaujantiems buvo pakankamai aišku kokie tragiški pergyvenimai jų laukia, kokie sunkumai užguls ant jų pečių ir kokios bėdos juos persekios ilgai, ilgai. Ir vis delto žmonės pasiryžo iškelti ten kur diena ir naktį buvo sėjama mirtis, kur bėdas ir ligos ruošė savo dalį ir kur žmogaus pažeminimas buvo Vokiškoji dorybė. Nesunku tai suprasti ką reiškė Lietuvai sovietų grįžimas. Tačiau visi mes tikimės kad tretį kartą prasidėjus Lietuvos verguvs išnyks laisvės atėjime, kad mes visi, Lietuvos tautos vaikai, išvyti iš mūsų žemės, vėl sugrįšime į ją po laisvės vėliava."

SOLIDARUMAS — MUSŲ SVARBIAUSIAS ĮNAGIS LIETUVOS ATKURIMUI

Kad ta svajonė įvyktų, ne mažą betgi priklauso ir nuo mūsų, anksčiau ar vėliau į šią šalį atvykusiu ar net jau čia gimusiu. Visi mes vistiek tebesudarome tą trečią Lietuvos tautos dalį kuri, greta Lietuvoje likusios ir iš Lietuvos į vakarus iškėliavusios, yra lygiai suinteresuota kad Lietuvai tautai būtų patikrinta laisvo gyvenimo teisė.

Tragiškas paskutinių penkerių metų laikotarpis, kurio bėgyje brangia kaina buvo prieita prie visiškai visos Lietuvos tautos solidarumo, aiškiai parodo kad iš svetimųjų dievų Lietuva tegali laukti pražuties. Lygiu budu tuo bausiuoju laikotarpiu išryškėjo koks neprotingas dalykas yra mėginti įtikti svetimieji, kritikuojant saviškius. Šitokie reiškiniai tėra tautinio nesuipratimo įrodymas. Už juos brangiai užmokėta praėjtyje ir dar brangiai gali tekti užmokėti ateityje. Ir jei tam dar turi šioško-tokio pasiteisinimo Europoje likę lietuviai, kuriems perspektyvos dažnai budavo užtemdomos tikrų žinių stoka ir kurie turėjo gyventi prievartos ir teroro aplinkumoje, tai šitokio pasiteisinimo neturime mes, kurie naudojames absoliučia laisve ir turime geriausias informacijas.

Tat atsimindami kad didžioji kova vis dar tebėra priekyje, kad Lietuvą vis dar tebeslegia bolševikiškoji vergovė, mes visomis išgalėmis turime ugdyti Lietuvoje pasiekta Lietuvos solidarumo dvasią. Ta solidarumo dvasia, sugretinta su patikėjimu savomis, Lietuviškomis įjgomis bei mūsų bylos teisingumo gaivinama, yra didžioji Lietuvos laisvės viltis. Tat ypatingai dabar bukime stiprūs ir taurūs, nes kaip tik dabar yra momentas kuomet sprendžiamas ateities Lietuvos likimas.

Julius Smetona.

•PRIEŠ įvedimą cukraus racionavimo, šioje šalyje cukraus buvo sunaudojama po 97 svarus nuo galvos metuose.

LIETUVIAI PABĖGĖLIAI ŠVEICARIJOJE

(Laiškas iš Šveicarijos)

(Tęsinys anksčiau tilpusio aprašymo)

Pas Cossonay Lietuvius

Iš Yverdone keliavau į Cossonay. Tik nedaugelyje žemėlapio galima susirasti šią vietovę, esančią maždaug 15 kilometrų nuo Lausanne, Prancūziško Vaud kantono sostinės. Atvažiuojant geležinkelio stotį, turėjau dar sėsti į funikulierį, kuris, pakilęs kelis šimtus metrų į kalną, išlipino patyčiam Cossonay. Tai tipingas Vaud kantono kaimas, išsidriekęs derlingoje beveik 600 metrų aukštumoje. Gražūs muriniai ukininkų pastatai, puikūs gyvuliai, sodrios ganyklos ir auksu žėrinti kviečių laukai liudija kad čia gyvenama pasiturinčių ukininkų.

Išlipęs iš funikulieriaus, ėmiau žvalgytis kelio į tautiečių stovyklą. Taip besidairydamas, staiga išgirdau savo gimtosios kalbos garsus. Pasirodė kad keli "Cossoniečiai" lydėjo į autobusą tautietį, vykusį į Mollendruz, apie kurį dar teks rašyti. Iškart užmezgėme pažintį. Tarp lydečių buvo dar jaunas medicinos daktaras A. L., kuris per visą mano viešėjimo laiką Cossonay nuosirdžiai kuo galėdamas padėjo.

LENTŲ SUKALTI BARAKAI

Kol pasiekėme stovyklą, buvo jau vakaras. Pačią stovyklą sudaro keliolika iš lentų sukaltų barakų. Čia jau kitoks vaizdas nekaip Yverdone, kur — kaip ten bebūtų — gyvenama viešbutyje, teikiančiame kai kurių patogumų. Tuo tarpu Cossonay vedamas barakinis gyvenimas. Miegoti tenka ant narų, po keliasdešimt žmonių viename barake. Stovykloje gyvena vieni vyrai. Mano lankymosi metu Lietuvių ten buvo 50. Išviso lageryje prikaitoma maždaug 70 žmonių, jų didžioji dalis Italai, bet buvo dar keli žydai, Graikai ir tt. Italai baigia gryžti į savo tėvynę, tat jų skaičius kasdien mažėjo. Kone visi mūsų tautiečiai Cossonay darbo stovykloje yra jauni vyrai; jų didėli nuosimtį sudaro studentai, bet yra keli inžinieriai, karininkai, valdininkai, mokytojai, architektai, amatininkai, ukininkai ir kt.

Susipažinau su stovyklos viršininku p. Eberle, kuris naudoja visuotine mūsų tautiečių simpatija. Jo žinioje yra taip pat Mollendruz stovykla. Beveikštinėdamas po stovyklą, tai vienur tai kitur susipažinau vis su naujais tautiečiais. Raštinėje dirba du jauni lietuviai (V. K. ir dar vienas studentas, kurio pavardės neįsimėjau). Stovyklos sandėlio vedėjas yra M. B., inžinierius). Čia pat stovykloje auginamas daržoves paruošia rinkai V. V. (aviacijos kapitonas). Stovyklos gydytojas yra jau minėtas medicinos daktaras A. L.

Stovyklos gyventojai dažniausia skiriami į žemės ukio darbus. Uždirbama nuo 10 iki 25 santimų į valandą. Laisvą šeštadienio popietį ir sekmdienį neatlyginama. Moka kas 10 dienų. Aišku, gaunamo atlyginimo rukurui užtenka tik cigaretams. Maistas duodamas nemokamai, lygiu budu nakvynė barakuose. Dirbantieji yra gavę darbo drabužius. Vasaros metu barakinis gyvenimas yra dar pakenčiamas, bet visi susirupinę laukia ru-

dens darganų. Tuomet teks dar daugiau vargo pakelti. Barakų sienos sukaltos iš lentų, vietomis švysti plyšiai. Kitų tautų pabėgėliai tuose barakuose turėjo praleisti ir žiemą. Kol susiradau nakvynę, ėmė jau temti. Bet skubėjau į stovyklos salę, kurioje manęs, kiek vėliau galėjau pastebėti, nekantriai laukė 30 tautiečių. Susipažinęs su tais kurių dar nebuvau sutikęs, turėjau daryti tautiečiams pranešimą jiems rūpimais klausimais.

Draugiškai susėdome valgyklos salėje už stalų ir pradėjome pasikalbėjimą bei apsimainymą mintimis. Kaip dieną prieš tai Yverdone, taip pat čia patyriau kokie rupesčiai mūsų tautiečius daugiausia slepia. Galėjau pasidaryti išvadą kad sielvartai maždaug tie patys, bet ties jais sustosiu kai busiu baigęs visų trijų Lietuvių tremtinių gyvenamų vietuvių aprašymą.

Tarp pabėgėlių susiradau vieną-kitą pažystamą iš senesnių laikų. Buvo malonu atsiminti savaime taip netolimus laikus kai Tėvynė galėjo gyventi laisvos, nepriklausomos Respublikos gyvenimą. Su vienu mano pažystamu amatininku pasikalbėjome apie Klaipėdą, kur savo laiku kartu gyvenome. Paminėjau Lietuvos Darbininkų Susivienijimą Klaipeidoje, su kurio vadais teko kelerius metus įvairiose srityse dirbti. Daugelio tų žmonių jau nebėra gyvųjų tarpe, jie žuvo kaip okupantų aukos, nors tie okupantai dažnai mėgsta pakalbėti apie darbininkų laisves ir gerovę...

LAISKAS IŠ AMERIKOS!

Kai kitą rytą vėl ėjau stovyklos link, išto pamačiau saulėgryžių galvutes, kurios iš visų pusių supo barakus. Prie inėjimo žydėjo gėlės. Tai buvo nei rutos, nei metos nei lelijėlės. Nežinia iš kurio krašto į šveicariją atbėgęs tremtinys tas gėles sodino ir laistė. Bet ir jo sieloje gludėjo tas pats grožio pasiilgimas kaip nun šiandien jo naujojo likimo draugo-Lietuvio, kurį svetimos okupacijos išrovė iš Tėvynės. Daugelis tų tremtinių jau gryžto namon, pas savuosius. Ju

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS

Svarbus Pranešimas

TILPS KITAME DIRVOS NUMERYJE

SU KITU NUMERIU DIRVA PRADĖS EITI 8 PUSLAPIU.

istrėmimo laikas laimingai pasibaigė.

Visą priešpietį kalbėjau su tautiečiais, kurie, atitrukdami nuo darbo, vis atsirasdavo Dr. L. bambaryje, kuris tarnavo ir ligonių priėmimui, ir paties daktaro nakvynėi.

Taip mums besikalbant, patininkas vienam inžinieriui atnešė laišką, tik ką atėjusį iš Amerikos Jungtinių Valstybių. Turbut, laiško autorius, berašydamas jį, negalėjo nei įsivaizduoti kiek džiaugsmo suteikė jo žodis! Laiškas vaikščiojo iš rankų į rankas, nes laigeryje paslapčių vienas nuo kito neturi. Visi yra likimo draugai, visi sudaro lyg vieną šeimą. Todėl dalinamasi savo tarpe ir džiaugsmu, ir liudiesiu. Artėjo pietų laikas. Iš visų pusių stovyklos link ėmė traukti jos gyventojai. Apsišvarinę po dušais (shower), tremtiniai rinkosi salėje, kur jų laukė pietūs. Prie pietų sta-

lo buvau ir aš pakviestas. Dar kartą susirinkome drauge, dar kartą buvau apibertas vienokių ar kitokių klausimų. Tautiečiai, kaip matyti, buvo išsiilgę bendravimo su žmonėmis atvykusiais iš kitur, todėl jie, atrodė, visai nuosirdžiai džiaugiasi kiekvienu apsilankymu.

Papietavę, didžioji tautiečių dalis, kunkiai visą priešpietį dirbė, skubinosi pusvalandį pasilsėti. Su kita gi grupe susėdome kiek atokiau nuo kelio ir paukšmeje dar valandėlę pasisėkuciavome. Bet turėjau jau skubintis į stotį, nes pagal sudarytą programą norėjau dar tą patį vakarą pasiekti Mollendruz.

Širdingai su naujais įgytais draugais atsiveikines, funikulieriu vėl leidau si į lygumą, bet šį kartą jau nebe vienas, o kartu su mielu tautiečiu, K. R., kuris irgi vyko į Mollendruz.

(Bus daugiau)

AUKOS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

DAR \$500 AUKŲ LVS AKCIJAI

LVS skyriai ir mūsų rėmėjai nesustojia dirbė ir vasaros karščių metų, nes Lietuvos tragedijos atgarsiai nepasiliovė vasaros metu, priešingai, dabar kaip tik ateina daugiau platesnių žinių apie tai kas su Lietuva nutiko bolševikams ją išnaujo okupavus, o ir pačioje Amerikoje Lietuvos likimas apdengtas liudna paslaptinga, bet pavojinga skraiste.

\$310 IŠ WATERBURY, CONN.

P. Steponavičius, iš Waterbury, Conn., prisuntė \$310 čekį sekanciai: LVS 9-to skyriaus pikniko pelno \$300.00 Narių duoklės: Mrs. Mary Krugelis 2.00 Mrs. Stanley Jasilunas 2.00 Juozas Mikėnas 2.00 Mrs. Joseph Lianas 2.00 Mrs. Albinas Kusis 2.00

\$100 IŠ DETROIT, MICH.

Aug. Rinkunas, LSV 6-to skyriaus išd., prisuntė to skyriaus pikniko pelno dar 100.00

\$60 IŠ ROCHESTER, N. Y.

Petras Norkeliunas, iš Rochester, N. Y., prisuntė \$60, iš jų už: Timeless Lithuania 30.00 Pulk. Petručio knygą 30.00

KITOS AUKOS IR UŽ KNYGAS

Julė Rastenienė, Baltimorės LVS 4-to skyriaus pirmininkė, prisuntė \$12 šių: Elžbieta Lietuvnikas 10.00 C. K. Stukis 1.00 Ant. Mandravickas 1.00 I. Klimitas, Pottsville, Pa., LVS nario duoklė 2.00 Pulk. Petručio knygą 1.00 Juozas Tamošionis, Detroit, Mich., nario duoklė 2.00 V. M. Balnytė, Chicago 1.00 Mary C. McManus, Dover, N. H. 4.00 R. Mitchell, Colville, Wash. 1.00 Vincent Borey, Irvington, N. J. 1.00

IŠ CLEVELAND, OHIO

Už Pulk. Petručio knygas: Alekas Banys 1.00 Poni Petrauskienė 1.00 Poni Kundrotienė 1.00 Poni Derienė 1.00 Poni Šukienė 1.00 Juozas Degutis 1.00

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUČIO APRASYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE KNYGA IŠLEISTA ANGLIŠKOJE KALBOJE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' 1 knyga \$1

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petručio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

LIETUVOS PAVERGIMAS 1940 METAIS

KAIP VYKO LIETUVOJE 1940 METAIS "DEMOKRATISKAUSI PASAULYJE" RINKIMAI I "AUKSCIAUSIA LIETUVOS TARYBA"

Rašo Vainis Dainoras. Specialis laiškas Dirvai.

NESENAI bus praėję Britų Parlamentą demokratiniai rinkimai, kur tikrai Did. Britanijos piliečiai rinko savo parlamentą niekieno neinspirojamai, nedirguojami ir rinko kiekvienas pilietis tai kuris kandidatas kam patiko, nejausdami einant prie urnų jokios baimės. Amerikos Lietuviai, visi jūs esate seni Amerikos gyventojai ir puikiai suprantate kas yra pilno to žodžio prasme demokratiniai rinkimai Amerikoje ir Anglijoje.

Siuo straipsniu aš jums duosiu vaizdą kaip renkamas parlamentas, vadinama Aukščiausia Taryba Sovietų Sąjungoje. Štai jums vėl pluoštas faktų kaip mes pagal "demokratiškiausią pasaulyje" sovietinę "saulėtą" konstituciją rinkome Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą 1940 metų rudenį.

Visoje Lietuvoje komunistų partija nustatė, apskritimis, kiek iš kurio apskrities turi būti į "tarybą" išrinkta kandidatų (pav. po du asmeniū ir panašiai).

Pavyzdžiui, Rokiškio apskrities komunistų komitetas nustatė išanksto (kaip ir visur) kad iš viso Rokiškio apskrities turi būti išrinkti ne kas kitas kaip du iš viso apskrities "geriausi iš geriausių": kalėjimais pasižymėjęs recidivistas ir ukinko merga-tarnaitė Nakaitė (beraštė!), kuri tuo buvo "garsai" kad budama panelė pasigėrus neviename akis prispjauodydavo ir kad dar mergaudama jau spėjo "įsitaisyti" kudišk. Kaipio tokie du garsūs iš padugnių ir, žinoma, "geriausi iš geriausių" tai juos ir reikia išrinkti! Taigi daugiau nekas neturėjo teisės statyti kandidatų. O apie partijas nebuvo nei kalbos: tautininkų, krikščionių-demokratų, valstiečių-liudininkų, socialdemokratų jau nebuvo — partijos buvo nušluotos, o net iki smulkiausio partijos veikėjo buvo kalėjimuose ir Rusijos gilumoje "sutvarkyta". Taigi į "tarybą" galėjo būti išrinktas (geriau — paskirtas!) ar komunistas ar tariamas bapartyvis ir pastarasis tik tas kuris buvo pasižymėjęs policijai ar kam panašiai "antausių daugyumu" ir tt.

Rinkti turėjo teisę ne tik subrendę — sukakę 21 metų žmonės, kurie jau pradeda orientuotis politiniai ir pasaulėžvalgoje, — bet pusberniai ir pusmergės virš 16 metų amžiaus.

Taigi visi piliečiai gavome ne kelias rinkimų korteles ir ne kelių partijų, o tik vieną. Ir turėjome į urną mesti kortelę su tom dviem pavardėm apskirtyje "geriausių iš geriausių".

Rinkimai buvo sekmdadienį, gimnazijos patalpose. Salėje buvo apie 15 komjaunuolių, kurie prie stalų sėdėjo ir įdavinėjo balsuotojui kortelę ir voką. Komjaunuoliai labai sekė kad kortelę (su tom dviem pavardėm) įdėtų į voką ir užlipintum. Po to mūsų pasus antspaudavo kad "balsuota" ir ėjome į visai slaptą įrengtą kamara įmesti balsus. Bet deja, toje "slaptoje" kameroje vėl buvo du komjaunuoliai ir žiūrėjo ar tu tikrai voką meti į urną (ar neįsikūsi kur sau už bato aulo).

Ir kaip visur buvo susmeigtos į balsuojančius akilčiai komjaunuolių akys, bet daugelyje vokų buvo surasta įkombinuota, vietoje deputatų pavardžių, įvairių karikatūrų, kaip iš laikraščio buvusio Lietuvos Aido paveikslukų "Melchioras Putelė", tai šūkiiai "Tarybų utėliai" ir panašiai, ar visai be kortelių tuščias vokas.

Miestelėnai buvo priversti visi balsuoti. Kai kurie bandė neiti, tai ėjo per butus milicija ir komunistų partijos nariai paraginti. Pasitaikė kad keliose šeimose, kurios nėjo balsuoti, komjaunuoliai inėję trobon pareiskė, "o kodėl jūs neįot dar balsuoti, gal nusibodo įstaigose valgyti duoną — gal kontrrevoliucionieriai?" Ir vistiek priversta išvarė eiti balsuoti. O ukininkų, kaimiečių negalėję sugaudyti ir Lietuvos kaimiečiai tiesiog masiniai nėjo balsuoti.

Ir vienok, Lietuvos Aukščiausia Taryba buvo "laisvo" balsavimo būdu "išrinkta" iš tų kandidatų kurie tik komunistų buvo numatyti jau išanksto. Kiti "tarybos" nariai net nežinojo kad jį išrinko tarybos nariū. Taip buvo su keliais menininkais, Valstybės Teatro artistais. O rašytoja Liudą Dovydeną (buvusį tautininką) ir kitus net per priversta per savaites prieš tai grąsino bausmėmis kad tik jie sutiktų būti renkami į Aukščiausią Tarybą.

Tai taip buvo ir kiekviename Lietuvos apskirtyje; taip buvo visame Pabaltijyje. Ir taip yra visoje Sovietų Sąjungoje kur Stalino — tėvo ir mokytojo — konstitucijos "saulutė" nušvinta.

O štai spauda ir radio pradėjo garsinti kad į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą rinkimai praėjo nelauktai sėmingai ir, girdi, niekur "kontrrevoliucinis" elementas neutrūkė. Reiskia, visoje tautoje buvo "baisus pritarimas". Ir, girdi, visa tauta balsavo visa, ir ne tik tai 100%, bet dar daugiau 100%! Štai kokių prieinama nesamonių daviniai! O tuo pačiu kiekvienas balsavęs Lietuvos supranta širdyje su kokia "meile" tas balsavimas vyko ir kiek tik iš visos tautos balsavo. Net ir pasaulio statistikos įstaigos turi dokumentalius davinius kad tuose balsavimuose Lietuvos tautos tedalyvavo tik apie 18%!

NKGB (Narodnyj Komisariat Gosudarstvenoj Bezopasnosti — bus tai: Valstybės saugumo liaudies komisariatas) naganu verčiama visa Lietuva taip išrinko deputatus-astovus, "geriausius iš geriausių", į Aukščiausią Lietuvos Tarybą. Ir tokiu tai "entuziazmu" naganu

LAI VISKĄ TAIP VE DA IKI GALO!

Amerikonų spauda pripažysta Prez. Trumanui griežto ir žinančio ką daro ir ko nori žmogaus ypatybes. Jisai dalinai tą įrodė vidaus politikoje.

Užsienio politikoje jam daugelyje atvejų kelius uždarė jo pirmtakunas savo slaptais prižadais ir užsileidimais Staliniui. Bet pats tapęs įvykdytoju to ką Roosevelt nebaigė, Prez. Truman panaudoja visus galimus atvirus plyšius.

Štai kaip vienas laikraštis nurašo:

Truman prašė kad būtų leista atstatyti reprezentacines vyriausybes išlaisvintose rytinės Europos srityse, kaip buvo sutarta Jaltoje ir Potsdame. Niekas nesidarė. Tuomet Rusijos pastatyta valdžia Bulgarijoje galutinai pasiskelbė laikysianti rinkimus ir su vienu kandidatų sąrašu—savo kandidatų. Prez. Truman tuojau įsakė Valstybės Sekretoriui Byrnes pranešti kad Amerika nepripažins tokių klaidingų rinkimų pasekmių, ir tam pritarė Britanija. Bulgarijos sostinėje ir Maskvoje susukta "Svetimieji kišas". Tačiau, kuomet jie pamatė kad Prezidentas laikosi savo tuos komedijiskus rinkimus atšaukė.

Panašius pasekmių gauta kai Prezidentas pasidarė griežtas del ilgų atidėliojimų iš Bulgarijos ir Lenkijos pusės išleidimui Amerikos spaudos atstovų, ir jie ten jau vyksta.

Britai tikėjosi kad lend-lease bus duodama be paliovos. Prezidentas tai nutraukė, ir neatšaukė į Atlee ir Churchillio atakavimą tokio pasielgimo.

Jie dabar skubiai siūnia atstovus į Washingtoną sudaryti su Amerika taikos meto ekonominius santykius, kurie tu-

kotu verčiama Lietuva "prisijungė" prie visos Tarybų Sąjungos. Ir štai po šių suruoštų komunistinių komedijų, Sovietai šaukia pasauliui ir dar šiandien prieš tikrą demokratinį pasaulį nerausdami tvirtina kad "Pabaltijo tautos prisijungė savo noru"!

Čia aš daviau jums ne kokius girdėtus nupasakojimus, bet ką aš pats mačiau, kaipio dalyvis tų "demokratiškiausiu pasaulyje" rinkimų. Žodžiu, kaip turėjęs laimės būti sovietinės scenos "robotu". Ir tą pat patvirtina pasauliui pusė milijono Lietuvos pabėgėlių ir visi Pabaltijiečiai.

Svedija, Liepos 15.

ATMINČIAI KUN. VIENAŽINDZIO

Margalis — 1904 m.)

Užmigo poeta, ant amžių užmigo, Tėvynės dainele nauja nebelanko; Kiekvieną krutinės žinojusi stygą Ant amžių amžių numiro jo ranka.... Mums mirė poeta.... Nuvyto prieš laiką, Tik-tik ką pražydes mums dainius garbingas; Tiktai atmintyje tautos užsilaiko Jo dainos, kaip širdys sesučių, jausmingos. Ar jūs jį pažinot?... Oi, jis negeidavo Pas žemės didžiunus garbe užspindėti: Dainuodamas jis su tamsybe kariavo, Dainose jis troško su vargšu kentėti. Dalis jam užnuodyjo širdį ir jausmą, Karšta jo krutinė anksti sudrebėjo; Neapkanta, vargas aukleno jam skausmą, Jis kentė su vargšu ir vargšų mylėjo. Jausmu veidmainingu jis mums nemelavo, Ir regime lyroje širdį jo gryną: Kaip jautė jo siela jis taip mums dainavo, Jo dainą Lietuvos sava pavadinpo. Ilgėjimą kartais užėiname skaudų Ir rodos tai plaukia į širdį ir spaudžia; Ir nemelagingai ten dainius mūs rauda— Tikrai jo krutinė ilgėjimu griaudžia. Apalpsta jo siela lig nusiminime, Ir, regis, nuodais jo dainelė rašyta. Ir nemelagingas jis tad įkvėpime, Nes nuodijo kancijos gyvato jo rytą.

rėjo buti padaryti daug anksčiau.

Šitai Prez. Trumaną įvertinant, reikia kad jis ir toliau pažiūrėtų: reikia kad jis išpildytų Prez. Roosevelt duotus Lietuvos delegacijai pažadus grąžinti Lietuvai laisvę. Lietuva ir šiandien tebėra verguvelyje to paties kurį Prezidento Rooseveltto administracija 1940 metais smerkė ir nepripažino jo grobišišku žygiu.

PAVOJINGI DVY-NUKAI

Europoje, kaip žurnalistas Karl H. Von Wiegand praneša, įsivyrąja komunistų-socialistų galybė, kuri reiškia pavojų vakarų demokratijai.

Komunizmas ir socializmas yra dyvnai, sako Wiegand.

Ir tie ir tie turi tą patį tėvą — Karolį Markšą.

Skirtumas tarp tų dyvnykų yra tik tas kad socialistai kalba, o komunistai veikia. Tarp vienu ir kiju jų skirtumas tik pažiūrose į tam tikrus dalykus ir veikimo buduose.

Europoje, kur socialistai įsigali, ten liks komunizmas užviešpatauti. Vieni ir kiti jie visus kitus vadina ir smerkia "fašistais". Bet bendras krypimas socializmo-komunizmo yra į komunistų valdymą po Sovietų Rusijos vadovybe.

Mūsų katalikai pasisako neva nesutinka su komunizmo programu, tačiau susidėdami su socialistais neva Lietuvos vadavimo darbams, sustiprino socializmą Lietuvių tarpe iki to kad socialistai dabar gali žymiai daugiau pagelbėti komunistams plėsti "demokratiją" Lietuvių tarpe. Ir katalikai ir socialistai kitus Lietuvos vadina komunizmu parinktu pamerkimo žodžiu, "fašistai".

Kada mūsų rimtesni katalikai permatys kam jie pasitarauja?

•PATYRIMAI parodė kad virtuvėje naudojamas astrus peilis yra saugesnis negu atšipės.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinoto nr.)

Vos tik man užvažiavus ant kalno, staiga iš kitos pusės pradėjo mane šaudyti. Išpradžių maniau jog tai musiškaiai šaudė per apsirikimą. Ištraukiau baltą skepetaitę ir mosuoju. Jie nekrepia ir mano ženklą jokio dėmesio ir dar labiau šaudė. Pavažiavęs dar aukščiau į kalną, pamačiau mane apšaudančius. Jie gulėjo toje pakalnėje. Tik ir girdėjosi kulipkų zvimbimas aukščiau mano galvos. Nieko nežiūrėta, važiuoju, ragindamas arklius.

Nusileidus į pakalnę, pavojus man jau nebegresė. Bet užvažiavus ant kito kalnelio, springdamas sutratėjo kulkosvaidis. Mano arklys suklypo, bet atsikėlęs ir vėl eina. Žiūriu — jo dešinė šlaunis pasriu krauju, o pats eina lyg akmenis krimsdamas. Nusileidęs į antrą pakalnę kur nebuvo pavojaus, nulipau nuo vežimo ir apžiūrėjau arklio žaizdą. Sužeistas ne per kaulą. Užtepiu jodu sužeistą vietą ir skubiai leidauisi toliau, nes norėjau kuo greičiausia privažiuoti prie miško ir ten pasislėpti.

Sutinku draugą

Iš tos vietos iš kur į mane šaudė, pamačiau bėgantį į mišką vieną kareivį. Nujauciau jog tai musiškaiai. Apsidžiaugiau pamąnęs jog busiu ne vienas. Bėgo įsiai kiek tik galėdamas, o šaudantieji į mane taip pat šaudė ir į jį. Kareivis, pabėgęs kurį galą, krito ant žemės ir ėmė atsisau-dyti. Tik tuomet supratau jog mane šaudė ne Lietuviai bet Lenkai, ir kad visai gerai padariau nepasukęs į jų pusę. Važiudamas toliau pamačiau priešais atbėgančią antrą kareivį, rodos, Lietuvį, nes iš-tolo neatskirsi.

— Eikš čia, ir važiuojam drauge! — šaukiu aš jį.

Išgirdęs mane šaukiant Lietuviškai, kareivis pasisuko ir bėga tiesiog į mane. Jam pribėgęs pamačiau jog jis buvo septyntojo, taigi mano pulko. Paspaudę vienas antram ranką, leidomės skubiausia važiuoti toliau, kad nebūtume užklupti Lenkų.

Miškas jau čia pat. Pasukus kiek į kairę, jau galėsim jaustis saugesnėje nuo kulipkų vietoje. Bet kur tau! Pravažiavus dar kelis žingsnius, staiga užkapalyje sutratėjo kulkosvaidis, ir į mus pasipylė kulipkų lietus.

— Bus blogai! — sako man draugas. — Va, žiūrėk, Lenkai mus apsuksdami irgi bėga į mišką.

Žiūriu, taip tikrai. Jeigu jie pirmieji mišką pasiekė, užkirs mums kelią, nes jie, miške pasislėpę, matys kaip ant delno, o mes jų nematysim. Iš miško jie gali mus savo ugnimi sunaikinti. Nutariau šiaip ar taip pirmas mišką pasiekti ir grobio jiems neatiduoti. Draugas ragina pamesti vežimą ir gelbėtis, nes kitaip galim paklikti Lenkamis į nagus. Aš jam atkirtau kad geriau žisiu bet tokio turto priešiui nepaliksiu. Ir nepastebėjom kaip besiginėdami atsidurėm miško prieglobstyje.

Mano draugo buta bailaus

Ivaziavus į mišką, pasukau į kairę, kad nepakliutume miške besivaliojan-tiems Lenkamis ir kad geriau matyčiau visus puolančius iš lauko. Greičiau pavažiavus, užvažiavom už miško kampo. Ir kaip tik buvo pats tas laikas, nes nusimovė mano vežimo ratas, ir turėjom sustoti. Mano draugas vėl mane ragino viską palikti ir bėgti. Nesutikau, bet pakėlęs pečiais vežimo kampa, liepiu jam užmaiti ratą. Draugas susuko, grąsindamas palikti mane vieną, nes jam gyvybė esanti brangesnė negu šie vežimai.

— Ir bailys iš tavęs, — tariau į jau bėeinantį kareivį. — Abu beveikdami ir vežimus galėsim išgelbėti ir savo kailį išnešti sveika.

Susigėdęs sugryžo pas mane, užmōvė ratą, ir leidomės toliau. Kelias buvo nelygus ir ratas buvo nusmukęs kokį dešimt kartų kol privažiavom lygesnę vietą. Net stebėjaisi iš kur manyje galėjo ir jie-gu atsirasti tiek kartų sunkų vežimą kil-noti. Kilnojant net kaulai braškėjo. O juk apie dvi paras nebuvau nei valges, nei miegojęs. Matyt, pasiryžimas nepalikti tokio vertingo turto Lenkamis viską nul-galėjo.

Išvažiavom į gražią lygumą, kuri ėjo pačia pamiške. Pirmas važiuoju aš. Toliau kelias vėl pasisuko į tokį tankų mišką kad po susipynusiomis šakomis atrodė lyg po stogu. Staiga priešakyje pamačiau ateinant Lenkų burį kaip tik tuo keliu kuriuo mums reikėjo važiuoti.

— Žiūrėk kas pas mus ateina, — šuktelėjau draugui.

Jis net žado neteko pamatęs, ir pribėgęs prie manęs ėmė prikašioti kodėl aš jo nepaklausiau ir nepamečiau vežimo. Dabar, girdi, abu žusim....

Lenkai, mus pamatę, tuojau išsipyllė grandinėn. Mes taip pat, pasislėpę už vežimų, pasiruošėm ginklus. Lenkai guli prieš mus, šautuvus pasidėję ir taiko. Aiškiai matyt kaip vienas šautuvas nutaikytas tiesiai į mane. Draugas vėl ragina bėgti, bet aš guliu kaip prikaltas prie žemės ir tik galvoju: štai kur mano tėvynė ir kapas. Draugas patarė man pasiduoti Lenkamis. Bet aš atsakiau, jeigu bėgsim tai Lenkai, pamatę kad mes tik du esam, kaip rečius mus sušaudys, o pasidavę nelaisvėn taip pat vargu ar gyvi paliksim.

— Po vieną gvslelę mums išstampys, — tariau aš jam. — Keršys kam mes jų daiktus buvom pagrobę.

Dviese pačmēm keturiolika Lenkų

Prisimėnęs kad mano draugas turi keturias granatas, tuojau čiupau už jų. Jis norėdamas mane sukludyti griebė mane už rankos, sakydamas jog mes tik du, o jų daug ir mes tikrai pražusim; aš jam paaiškinau kad Lenkai, jeigu mūsų ikšiol nepuolė, matyt mano kad mūsų daug ir bijo pirmieji pradėti.

— Tu imk vieną granatą, o aš antrą, — sakau aš draugui. — Tu mesk į kairę, o aš į dešinę, ir muškim Lenkus.

Tik visas vargas tame jog aš budamas nerikiuotės puskarininkis, nemokėjau su ja apsieiti, net rankoje ją pirmą kartą turėjau. Laimė mano draugas buvo granatinis ir gerai mokėjo su granatomis apsieiti, ir jis, kiek pagalvojęs ir pritaręs mano sumanymui, išsitraukė iš už diržo granatą ir tik paklauses kur mesti, metė mano nurodymu į tą Lenką kuris į mane taikė. Aš, juo sekdamas, ištraukęs granatos kapsulį, norėjau sviesti, bet užsizio-psojau. Gerai kad tai pastebėjo mano draugas ir liepė man tuojau granatą mesti. Bet mano granata Lenkamis nieko blogo nepadarė, tik dar labiau juos išgąsdino.

— Panowie! Nie strzelajcie! Wszyscy oddajamy sie do niewoli. (Poniai! Nesaudivkit! Visi pasiduodam į nelaisvę), — pasigirdo Lenkų šauksmas.

Aš, įsikarsčiavęs, užuot griebęs revolverį, griebiau iš draugo antrą granatą ir ją iškėlęs šoku iš po vežimo pirmyn. Pribėgęs prie Lenko, užsimojau jam į galvą, Lenkas numetė šautuvą ant žemės. Metęs granatą žemėn, pagriebęs Lenko numestą šautuvą. Žiūriu — jau ir kiti Lenkai numetė savo šautuvus ir diržus. Ap-sižvalges, pamačiau mano draugas stovėjo užpakalyje manęs prie jo granatos sudraskyto Lenko, kurio mėšos buvo ištaškytos per kelis metrus aplinkui. Ilgai negaiš-damas, įsakiau Lenkamis eiti prie vežimų. Lenkai pažino kad tai jų kuopos vežimai.

(Bus daugiau)

VALGIŲ GAMINIMAS ir Namų Prižiūrėjimas Kaina su prisuintimu \$1.25 Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpesnio ir vargo su gaminiu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Kaina su prisuintimu tik \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

KELIONĖ Į SAN FRANCISCO

K. S. KARPIUS.
Pastabos ir Patyrimai Kelionėje ir San Francisco.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

TAS RAUDONOJO Kryžiaus atstovas vėliau susitiko traikinėje su prastai Angliškai kalbančiu kareiviu, bet patyręs kad jis kalba Rusiškai, suvedė jį su ta Ruse.

Kitą kelionės dieną ji mane suėjus užsiminė apie tą kareivį, kuris jai sakėsi esąs Rusas, iš Rygos, apie penki-metai atvykęs Amerikon ir čia patekęs kariuomenėn. Jis važiuavo į New Yorką. Pasakė net jo ir pavardę: Juškevič.

Abudu sutikome kad ta pavardė nėra nei Rusiška, nei Lenkiška, ir įtikinau jai kad ta pavardė gali būti tik Lietuviška.

Tik daviau žinąs į Omaha, tą vakarą, išlipus stotyje pasivaikščiot, nes traukinys ten stovėjo visą valandą, platformoje susitikau tą Rusę su tuo kareiviu, ir ji supažindino mus. Kaip tik pasakiau savo pavardę, Karpius, tas kareivėlis nepaprastai nustebęs pakartojo: "Karpius?!" Jis prakalbėjo į mane Lietuviškai. Pasirodė visai puikiai kalba Lietuviškai. Rygoje lankė Lietuvių gimnaziją; paminėjo nekurius Lietuvius ką jis ten pažinojo ir emė klausinėti ar aš pažystu eilę Lietuvių Amerikičių, Chicagočių, Brooklyniečių ir kitų, ir visus aš juos žinau. Tai Rušei buvo nuostabu girdėti pirmą kartą Lietuvių kalbą. Prieš jį nesiskubino pasisakyti kad yra Lietuvos, reikiama vėl keisti savo tautybę, bet kadangi lankęs Lietuvių gimnaziją ir žino Lietuvius Amerikoje, buvo ne kas daugiau kaip Lietuvos, mokantis Rusiškai, Latviškai ir gal dar kitaip.

Matomai, kaip kareivis norėdamas su jauna moteriška pafirtuoti, pasigyrė esąs Rusas, neįsąsamas kad gali susidurti su Lietuviu tame traikinėje. Tai vienas jo nusistovėjimo trukumas. Kitas: nors traukinys stovėjo toje stotyje visą valandą, kiti kareiviai ėjo į stotį pasivaikščioti, ir aš kalbinau jį eiti kartu, norėjau užfundyti ko nors šalto išsigerinti nes oras buvo karštas, jis pasisakė neturi savo kaklaraiščio ir be kaklaraiščio neleis jam M. P. nuo platformos į stotį eiti, betgi neįsako į vaگونą pasiimti kaklaraištį ir eiti kartu. Visą laiką išstovėjo ant platformos prie garuojančių ir dumais apgaubtų vagonų. Gryždamas vistiek atnešiau jam bonką šalto gėrimo.

Kadangi jis nėjo kartu pasivaikščiot, daugiau su juo neteko išsikalbėti ir taip liko. Jis važiuavo kitame vagonė, kuris buvo pilnas kareivių.

MINNESOTOS piliečiai matomai didžiuojasi savo jaunu gabiu gubernatorium Stassen. Karo Laivyno Komandierium kuris buvo vienas iš šių šios šalies delegatų San Francisco konferencijoje. Tas Raudonojo Kryžiaus atstovas, žinodamas kad aš gryžtu iš konferencijos, pasistengė paklausti ką aš manau apie Komanderį Stassen, žinoma, norėdamas tik pagiriantis apie jį girdėti. Pataikiau jam atsakyti apie Stasseno gabumus ir populiarumą Amerikoje. Mat, jie tiki, ir pereinose prezidento nominacijose plačiai apie tai kalbėta, kad Stassen turėtų būti nominuotas Republikonų partijos kandidatų į prezidentus. Jam proga, be abejo, gali ateiti, jis dar jaunas, neturi 40 metų amžiaus.

Pas Amerikičius yra kitoks nusistatymas į savo kaimynus ir savo gabius žmones. Misouri valstijos piliečiai didžiuojasi Trumanu; Minnesotos pi-

liečiai į padanges kelia Stasseną.

Pas Lietuvius gi, jei tik kas gabus ir sumanus ir gali prasisiveržti pirmyn, tą tuoj jo paties vientaučiai ima žeminti, stumti žemyn, traukti atgal. Tai skirtumas tarp kulturingų ir nekulturingų žmonių.

DRUSKOS EZERAS. Traukiniu važiuojant į San Francisco arba iš ten į rytus, reikia pervaziuoti per tą ypatingą Druskos Ežerą, prie kurio arti randasi miestai Ogden, ir Salt Lake City, Utah valstijos sostinė ir Mormonų centras.

Tas Druskos ežeras guli didelėje plokščioje lygumoje, tolumose apsuptytas sniegu padengtomis viršūnėmis kalnais. Važiuojant į Los Angeles, neteko važiuoti per šį suraus vandens ežerą, taigi dabar noriu apie jį trumpai užsiminti.

Druskos Ežeras galima sakyti yra tai liekana senovės amžiuose buvusios didelės jūros. Amžiams bėgant, jūra apdžiuvo, liko jos tik dalis, apie 40 mylių pločio ir virš šimto mylių ilgio ežeras, bet negilus. Tie jūros dugno plotai aplinkui dabar vadinami Druskos Ežero tyrai, balto-gelsvo smėlio lygumos, kuriose niekas negyvena ir neauga.

Traukinys eina per tą ežerą apie 35 mylias kelio, iš kraštų nupiltu akmenais, o per gilesnį vandenį ant stačių įkaltų didelių rąstų tilto. Tiesiog per ežerą nutiesus geležinkelį, sutappoma daug mylių kelio jeigu reiktų važiuoti aplinkui ežerą.

Iš vakarų, į ežerą traukinys įvažiuoja ilgai važiuavęs per tą smėlio tyryną, didelę, plačią lygumą. Kalbant apie mirazus Afrikos tyruose, reikia pasakyti jog tas pats matosi ir Druskos Jūros sausumomis važiuojant: dažnai pasimato apgavingi vaizdai vandens, rodos štai imsi ir privažiuosi vandenį, o kai privažiuoji tą vietą ir vėl matosi tik gelsvo smėlio

Truman ir Jo Žmona Karo Paliuobų Dieną

Po paskelbimo Japonijos pasidavimo, miniams lankantis prie Baltojo Namu Washington, Prez. Truman ir jo žmona turėjo dažnai išėiti pasirodyti žmonėms ir sveikinti linksmą minią. Prezidentas tada paskelbė dvi dienas švenčių.

plotai, o vanduo vėl matosi toliau, ir vėl taip viliojančiai, apgavingai.

Kai privažiuoji patį ežerą su tikru vandeniu, tada tik matai vandenį šiek-tiek judant, banguojant, ir vanduo jau neprasisalina toliau.

DRUSKOS EZERE vanduo yra taip tirštas druska kad vandens paviršyje žmogus gali laikytis nenuskęsdamas. Iš šio ežero ima druską. Pakraščiais sudaro smėlio duobes, aptveria krantukais, ir tuos tvenkinius pumpuoja iš ežero vandenį ir leidžia jam išgaruoti. Ant smėlio pasilieka sluoksniai druskos, kurią sūsema ir veža į druskos valyklas.

Šio karo metu, valdžia parinko Druskos Ežero pakraščyje didelius lygius plotus bandymams didžiųjų karisčių lėktuvų, vadinamųjų "Skraidančiomis Tvirtovėmis".

UZ KELIŲ mylių į rytus, vos traukiniui pervaziavus Druskos Ežerą, stovi Rocky Kalnų geležinkelio centras — Ogden City. Iš čia, kaip jau minėta, skirstosi geležinkelių linijos, perlipusios aukštus kalnus. Netoli šio miesto, kai buvo baigtas tiesti geležinkelis iš rytų į vakarus ir iš vakarų į rytus, Gegužės 10, 1869 metais, įvyko geležinkelio sujungimas per visą Amerikos kontinentą. Tai buvo didelių ceremonijų diena, ir reikšminga diena, nes atidarė lengvą kelią į vakarus.

Yra padavimas kaip šį geležinkelį per kalnus tiesiant, darbininkai vieni kitų neapkędami krėsdavo net pražutingus šposus. Iš vakarų kelio galą per kalnus kalė Kiniečiai darbininkai, o iš rytų tais kalnais kelią darė Airiai darbininkai. Kada jau suartėjo ir vieni dirvo virš kitų, Airiai sprogdino kalnų pašones nežiurdami kad apačioje dirba Kiniečiai, ir akmenys krisdami anuos žemiau dirbančius užmušdavo.

TOKIĄ ILGĄ kelionę — beveik kaip pervažiuoti į Lietuvą ir atgal — suvažinėti be jokio prietikio, be nelaimės, yra tikrai nuostabu ir smagu.

Tačiau nevisai taip buvo: traukiniui parvažiuojant į Chicago, sekantį rytą po apleidimo Omahos, mūsų traukinys vienašė Chicagos priemiestyje neapsiėjo neuvažiuavęs ir nesudaužęs to miestelio gyven-tojo automobilio. Žmogus išliko gyvas, laimė. Bet gal but tai buvo jo paties kaltė, greičiausia jis įvažiuavo lokomotivui į kelią, norėdamas paskubėti pervaziuoti gelžkelio bėgius, kaip paprastai automobilistai daro. Traukiniams ateinant visose skerskelėse yra kokie nors signalai, tik ne visi automobilistai nori jų paisyti.

Iš Chicagos, tą pačią dieną parsiskubinau į Clevelandą — ir taip baigėsi mano kelionė į Los Angeles ir San Francisco. Ir baigiasi šis aprašymas.

Petaim Apkaltintas

Senas Maršalas Petaim, parodomą teisme laike tardymo jo, apkaltinus jį už Prancuzijos išdavystę. Jis pripažintas kaltu pasidavime Vokiečiams, ir jam teismas išnešė mirties bausmę, tik dėl jo senatvės paliko gyvą.

pos, pašaras. Tikima taipgi didelio kiekio bulvių ir sėmenų.

Prastai išrodė kornai, bet jų augimas pagerėjo ir tikima kornų derlius viršys 1923-32 metų derliaus lygį.

Ohio valstijoje kviečių derlius viršys visus pirmesnius rekordus su 62,508,000 bušelių grūdų. Šių metų derlius viršys rekordinių 1919 metų derlių keturias milijonais bušelių. Avižių Ohio gaus 52,890,000 bušelių, daugiausia nuo 1931 metų.

•**SLYVOS**, pyčės ir kriaušės galima konservuoti (kenuti) su medum, vietoje cukraus, ir gaunamas geras skonis.

Auto Ratų Padangos Laikys 100,000 Mylių

AKRON, Ohio. — Garsios automobilų ratų gumų padangų kompanijos daro bandymus išdirbti automobilų ratams tokius gumus kurie laikys dėl 100,000 mylių važinėjimo, beveik negalės sprogti, ir turės žymiai pagerintą būdą apsaugoti nuo slydimo.

Kai pradėta daryti pusėtinai gerus automobiliams gumus apie 25 metai atgal, gumų išdirbtuvės tikejo padara tokius tvirtus gumus kad jais garantavo važinėjimą 3,500 mylių!

•**ATENŲ**, senovės Graikų, naujas metas prasideda Birželio mėnesį. Makedoniečių — Rugsėjo mėnesį; Romiečių — Kovo mėnesį, tik vėliau įvesta Sausio mėnesį. Meksikoje senovėje naujas metas prasideda Vasario 23.

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

THE CLEVELAND TRUST COMPANY
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

DERLIUS ŠYMET LABAI GERAS

Agrikultūros departamentas praneša kad šių metų derlius žmonėms maisto ir galvijams pašaro yra labai geras, ir bus trečias didžiausias kada buvo pasiekta šalies istorijoje. Šios žinios yra labai geros, žinant kad Amerika turės dar maitinti ir dalį pasaulio bent ateinančią žiemą.

Labai gerai užderėjo kviečiai, avizos, ryžiai, pynacai, pyčės, įvairios daržovės, cukraus lendrės, tabakas, soy pu-

THE MAY CO.'S BASEMENT

MES DUODAM IR ISKEICIAM EAGLE STAMPS

Naujos Rudeninės Skrybelaitės!

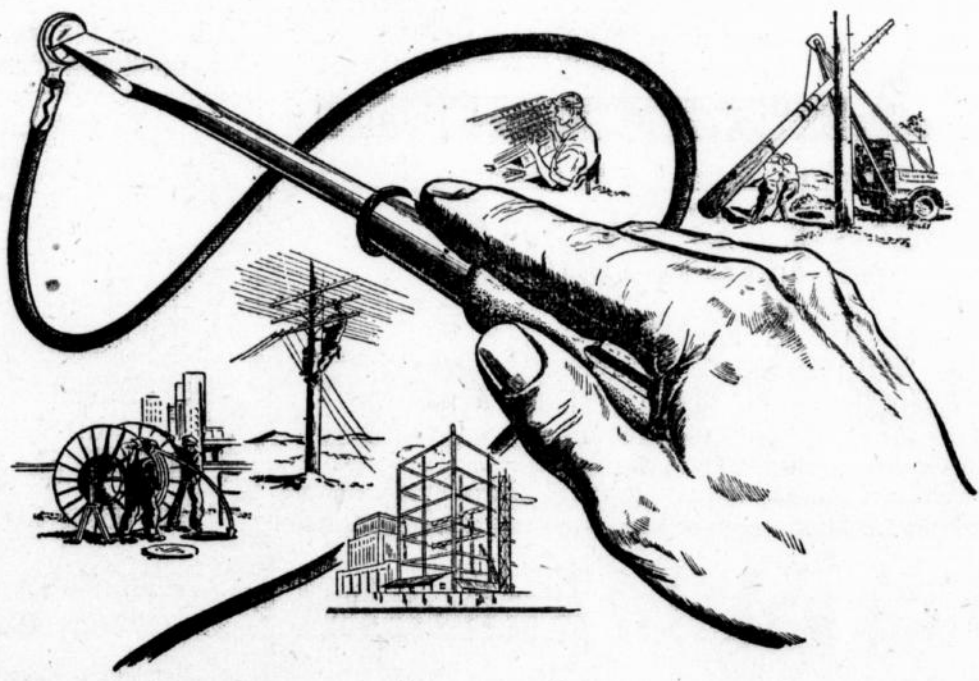
Daugybė Stylių Kurios Jums Patiks!

2.95

Jūs norėsit naujos žaėjančios skrybelės paskaidrinimui savo rudėnio dėvėjimo... skrybelės kuri atitiks jūsų veidui... plačią bryliu, arba kuri dėvėjama ant pakaušio ar priešakyje, kuri pridoda jūsų veidui puošnumą! Mes jį turim — visose įsivaizduojamose spalvose. Didumas pritaikomas prie galvos, moterims ir ponelėms.

Pergalė...

YRA MUMS 'Pirmyn' SIGNALAS

• Dabar kada karas pasibaigė mes gavami imtis kito didelio darbo — darbu atstatyti Amerikos telefono patarnavimą atgal į taikos meto laipsnį ir toliau gerinti tai kas ir taip yra geriausias telefono patarnavimas pasaulyje.

Tai bus didžiausias mūsų darbas visoje mūsų istorijoje. Virš 90,000 šeimų laukia telefono patarnavimo tik viename Ohio Bell sąjunginyje. Visoje šalyje, Bell System turi 2,000,000 neįspildytų užsakymų įvedimui patarnavimo.

Nebus galima aprūpinti patarnavimu visus tuos kurie pageidauja vienu kartu. Išdirbystės turi būti perkeistos nuo karo į civilinę gamybą, reikalinga bus išstatyti patalpas milijonų dolerių vertės ir turės būti juose sudėta įvairiausi aparatai pirma negu visi užsakymai bus galima išpildyti. Geriausiai atveju, užtruks mėnesiai iki kiekvienas dabar laukiantis patarnavimo jį gaus.

Tačiau kaip patarnavimas reikiama kad mes eisim pilnu šuoliu pirmyn. Visi mūsų galimybes bus panaudojamos parūpinimui daugiau patarnavimo daugiesniui skaičiui asmenų trumpiausiu galimu laiku.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

LIETUVIO PABĖGĖ-
LIO LAIŠKAS

Adv. P. R., pabėgėlis iš Lietuvos, rašo Dirvos redakto-riui:

"Kada 1939 metų vasarą aš lankiausi jūsų laikraščio redakcijoje ir buvau svečiuose pas mano brolių jūsų mieste tai visai negalėjau galvoti kad mes Lietuviai busime išblaškyti pasaulyje kaip Izraelio vaikai. Bet toks jau mūsų likimas, kuriame mes turime sumokėti didelę savo nelaimių, skausmų, kančių, ašarų ir materialinių bei moralinių nuostolių duoklę. Simtai tukstančių tikrų Lietuvos ir patriotų skaudžiai ir gailiai verkia prisimindami savo Tėvynės griuvėsius ir laukdami jos laisvės dienų.

"Nežinome ar mūsų kartai užtekės laisvės saulė, bet mes tvirtai tikime kad Lietuva bus nepriklausoma valstybė, nes, priešingai, visos vakarų demokratijų ir jų tautos geriausių vaikų ir mūsų aukos būtų velni padėtos.

"Ištrėmime mes leidžiame liudnas dienas, nes mūsų gyvenimas nėra svetimiams reikalingas. Alijantai (Prancūzai, Amerikonai, Angliai) yra mums palankūs ir kiek jiems aplinkybės leidžia lengvina mūsų tremtinių dalį, bet ji tai nežiurint mes labai vargstate tik moraliniai, bet ir materialiniai ir esame tiesiog sučiuvę.

"Šia proga kreipiuosi į tamsią, malonėkite pranešti mano broliui Stasiui, kuris gyvena 1410 E. 66 st., Clevelande, kad jis toliau praneštų mano kitam broliui ir giminiams jog aš su visa šeima esu gyvas ir sveikas ir laukiu jų atsiliepi-
mo."

ISVYKO KALBĖTI

LVS pirmininkas P. J. Žiuris iškvyko į Worcester, Mass., kur kalbės Amerikos Lietuvos piknike Rugsėjo 2. Kartu išvažiuo iš ponia Hyattija Žiurienė, pasipažinti su tos kolonijos Lietuviais.

Julius Smetona išvažiuoja į Rochester, N. Y., kalbėti ten rengiamoje Lietuvos Dienoje Rugsėjo 2.

P. J. Žiuris, Julius Smetona ir K. S. Karpus buvo išvykę į Chicagą Rugs. 21-22, pasitarimui su Amerikos Lietuvos Misijos ko-pirmininkais Adv. A. A. Oliu ir Al. G. Kumskiu apie Lietuvos reikalus ir LVS veikimą.

Parapijos Piknikas

N. P. P. Sv. parapijos metinis piknikas įvyksta šį sekmadienį, Rugsėjo 2. parapijos sode, 18022 Neff rd.

Tikimasi turėti daug svečių iš visų apylinkių.

Sirdingai kviečia Kleb. Kun. J. Angelaitis ir komitetas.

SUSIRINKIMAS

Moterų Sąjungos 36 kuopos labai svarbus susirinkimas atsisub Rugsėjo 4. parapijos saule, nuo 8 val. vakare. Butiniai dalyvaukite.

Rašt. P. Kundrotienė.

PRAL. TRECAY, Cleveland

do vyskupijos narys, tapo paauskštintas vyskupu ir paskirtas Wisconsin valstijos vyskupo ko-adjutorium, kuris taipgi yra senas, 82 metų amžiaus, kaip ir Clevelando Arkivyskupas Schrems, kuriam koadjutorium paskirtas Vysk. Hoban.

LANKĖSI MASS. VALSTIJOJ

Zita ir Ruth Mitchell, 6111 Dibble ave., buvo išskrudusios lėktuvų į Massachusetts valst. aplankyti savo brolių William, kuris eina kunigystės mokslą Sacred Heart Seminarijoje tenai. Jodvi turėjo labai smagią kelionę ir sako patiko kelionimas oru.

APSIVEDIMAI Clevelande šįmet numatyta pasiekti naują aukšto laipsnio — apie 15-000 porų visose Cuyahoga apskrityje. 1941 metais buvo pasiekta 12,637 porų apsvėdimų skaičius.

Kiek Did. Clevelando
Lietuvių Tarnauja
Kariuomenėje

Clevelandiečiai Lietuviai mi-
litarinėje tarnyboje:

(Tėsinys iš pereinoto nr.)

Stadall Jonas, Serby Antanas, Svelnis Juozas, Svelnis Antanas, Smith Juozas, Tielka Jonas, Tulas Kristopas, Thomas Vincas, Timm Eugene, Timm Carl, Urban Albertas, Urban Lester, Venslovas Jurgis Jr. Vitas Joseph A, Victor Antanas, Visoskas Ignas, Vitonis Povilas, Vitonis Pranas, Vaiksnoras Jonas Jr. Vaiksnoras Albertas, Vaitekunas Povilas, Vaiksnoras Antanas, Vaicunas Jonas, Visniauskas Henrikas, Valince P., Vasil Juozas, Vartulis Jurgis, Wilda Vincas, Witkas Clarence, Waicekaskas Juozas, Wilkes Albertas, Wortell Jurgis, Waylonas Juozas, Yanulaitis Juozas, Yacas Vladas, Young Juozas, Yerashunas Edvardas, Young Vincas, Ycas Martinas, Zekanis Antanas, Zekanis Povilas, Zink Jonas, Zink Pranas, Ziukas Albertas, Ziukas Julius, Zaker Vitas, Zorskis Alfredas, Zuris Stasys, Zuris Viktoras, Zinevičius Jonas, Zak Jonas, Zilinskas Pilipas, Zoruba Leonardas, Zilinskas Jonas, Zlatkauskas Stasys, Zlatkauskas Adomas, Zaruba Vladas, Zilinskas Leonardas, Zilinskas Vitas, Zuris Juozas, Zilinskas Pranas, Zabaraukas Chester, Zabaraukas Bruno, Zidonis Antanas, Zass Richard, Zass Juozas, Suopis, Vitus Anthony, Suopis, Frank S. Cebataraukas Andrew Markevičius Juozas. (Galas)

(Ar jūsų sunas ar dukters vardas jau pridurtas American Lithuanian War Activity Komitetui? Priduokit šiuo adresu):

Jurgis K. Venslovas, 1267 E. 82nd St. CE 4565

SVIESTUI punktai sumažina-
mi nuo 16 iki 12 svarui, pradėdant sekančia savaitė. Didžiamame Clevelande šiuo tarpu turima pardavimui 3,758-346 svarai sviesto.

PADEKA UŽ PARAMĄ

Sirdingai ačiū visiems dalyvavusiems kortavimo vakare, Liepos 28, ponios Onos Pečkaitienės sode. Malonu buvo matyti tuos kurie visada remia naudingus parengimus, ir čia atsilankiusius paremti Amerikos Lietuvos War Activity Komiteto parengimą. Tą pilnai parodė likęs pelnas.

Ačiū darbininkams kurie noriai darbavosi ir sykiu atnešė dovanas prie staliukų kortuotojams, siems: G. Chesnes, M. Blujus, A. Šimkunas, Aldonna Wilkelis, p. Norbutienė, p. Vildienė, p. Durasevičienė, p. Montville, P. Dauparas.

Šie prisidėjo su dovanomis: P. P. Muliolis, Joe Kavaliauskas, J. Zinkevičius, J. Gražulis, J. Miščikas, poni Zekonis, poni Suopis, poni Dauparas, poni Sarulis, poni P. Kundrotienė, Halaburdu šeima \$1. E. Šimkus \$2, G. Venslovas \$1, F. Saukiavičius \$1.

Komisija.

Pakeltas Telefono
Tarnyboje

JOHN A. GREENE

John A. Greene, vice prezidentas ir general manager is The Ohio Bell Telephone Company's šiaurietinės sritys, tapo paskirtas operuojančiu vice prezidentu, kaip praneša Randolph Eide, kompanijos prezidentas.

Jis paskirtas vieton Franklin M. Stephens, kuris tapo išrinktas prezidentu Wisconsin Telephone Company. Ta paimaina ineina galion Rugsėjo 1.

Kaip vadas Clevelando visuomenės ir šalpos veikime, Mr. Greene tarnauja telefono biznyje jau 31 metas, iš jų paskutinius 26 metus šiame mieste.

Gimęs Norfolk, Nebraska, Liepos 12, 1893, Mr. Green lankė University of Chicago ir baigęs mokslą 1914 metais stojo dirbti sąskaitų departamente prie Chicago Telephone Company ir vėliau trafiko departamente. 1917 metais įstojo į U. S. Navy ir tarnavo per visą pirmąjį Pasaulinį Karą. Po militarės tarnybos Mr. Green pristėjo prie Bell kompanijos Clevelande ir čia tarnavo įvairiose pareigose.

1942 metais Mr. Green tapo apdovanotas garbės ženklu kuris at-
žymėjo jį kaip Clevelando "Pirmą Pilietį 1942 metais". Ta garbė teko jam už jo žymią darbuotę Welfare Federation of Cleveland 1940 ir 1941 metais. 1944 m. jis apdo-
vanotas už atsizymėjimą darbe su Cleveland Community Fund.

Dabar Mr. Greene, kuris gyvena 17270 Shaker Boulevard, Clevelande, yra pirmas vice prezidentas, narys globėjū tarybos ir ekzekutyvio komiteto Welfare Federation darbuojasi prie Community Fund, ir yra nariu Cleveland Chamber of Commerce.

MIRIMAI

MICHAEL THOMPSON, Aprentice Seaman, 27 m., mirė Rugs. 22. Great Lakes Naval Hospital, Ill. Namų adresas: 1560 E. 47 St.

Anksčiau jis tarnavo jurininku Merchant Marine, padarė vieng kelionę į Angliją. Karo Laivyne tarnavo nuo Liepos 16, 1945.

Palaidotas Rugs. 27, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsi-
buvo Immaculate Conception bažnyčioje.

Liko žmona, Lillian (po tėvais Gudas), sunai: Powell, 5 m., ir John, 3 mėn. Liko motina, Mrs. Beulah Kebort, broliai: Powell, Charles, John, ir William Kebort, U. S. Armijoje. Seserys: Anne Neuronas, Helen ir Stella.

Laidojime pasitarnavo Wilkelis Funeral Home.

TRAFIKO nelaimėse Clevelande iki Rugs. 27 šįmet užmušta 58 asmenys.

MIESTAS pasiryžęs statyti naujas moderniškas Marketo patalpas — Central Market, vidurmiestyje, kurių išstatymas nekąstuos taksų mokėtojams nei cento.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

PLIGHT OF THE BALTIC NATIONS
STIRS SOLDIER TO PROTEST

(Letter published on Editorial page, Washington Star, August 8, 1945)

Your editorial of August 4 raises this pertinent question: "Why should peoples and provinces be bartered about from sovereignty to sovereignty as if they were chattels or pawns in the great game of power politics or the balance of power amongst the large nations?"

Let us not overlook the fact that Estonians, Latvians and Lithuanians are not Slavs, but are distinct peoples who have proved themselves capable to manage their own affairs, were recognized as sovereign nations by Soviet Russia and did develop a standard of living that was higher than in the adjoining sections of Soviet Russia.

Besides, how can any one assume that these Baltic peoples, who have more in common with their Scandinavian neighbors, are so anxious to join the Soviet Union if they were given a free choice in the matter? Let us not forget that Stalin got his sphere of influence in the Baltic and Hitler his "go" signal in the conquest of Europe at the time of the German-Russian alliance, and then when Hitler arrived at the Polish-Russian border as delineated by the Curzon Line and attacked Russia, the picture changed.

Soviet Russia tried to bring the Baltic nations into her fold by disrupting their institutions and governments, by exiling good numbers of the people to Siberia and by electing to office under controlled elections quiescent puppets of her own choosing. Then, when Germany overran these countries, the same procedure was followed. In both instances there were brutal regimes.

Yes, we do want to be friendly Allies with Great Britain and Soviet Russia and have them in turn to be the same with us. They wanted us to enter the war, which we did. We gave them enormous material help and did bring Germany down to her knees. The least that we can expect of our Allies is that they shall respect the rights of peoples who were freed from the Nazi yoke, so that they may have free choice in their form of governments, elect their own candidates through the holding of universal free elections, and also give the small nations the right to establish their own geographic, self-sustaining, economic confederations.

We have been led to believe that this was a war of liberation, a battle of democracies to smash the Axis powers so as to bring about in turn a better world order, peace, freedom and economic collaboration amongst nations, whether large or small.

In the name of good common sense, why should we hedge, appease and compromise our principles? Or have we already forgotten that Chamberlain-like appeasements will not avail us anything, but rather eventually lead us to other complications?

GI Joe from a Fighting Front.

KAS platina Dirvą — tas platina apsvėtą.

PARSIDUODA NAMAS 12 kambarių, 3 garažai, visas moderniška įrengtas ir išnuomotas. Parsiduos žemiau jo vertės, naštė turi perduoti šį puikų namą. Matykite (34) Mrs. Vacha, 6203 Broadway.

REACTIONS TO
ANTI-BALTIC
MOVES

Mr. E. J. Harrison, formerly British Vice-Consul in Kaunas and Vilnius, and recent author of a valuable booklet, "Lithuania's Fight for Freedom", said the following in an article entitled "The U.S.S.R. and Treaty Obligations", printed in the March 9, 1945, issue of Free Europe (London):

In the case of the Baltic States, Soviet Russia has repudiated the treaties concluded during 1920 with all three, recognizing their freedom and independence. Six years later, a non-aggression pact between Lithuania and the Soviet Union was signed at Moscow (on September 28, 1926), whereby the Soviet Union reaffirmed its guarantee of the Lithuanian frontiers. It was renewed five years later with an additional clause providing that it shall remain automatically in force unless six months previous notice be given by either party of its intention to terminate it. Since this clause has never been invoked by either party, the pact legally remains in force.

Yet again, in 1933, this pact was strengthened by the conclusion of a convention defining aggression which, inter alia, provided that "no considerations of a political, military, economic or any other nature shall serve as an excuse or justification for aggression".

Even the so-called Mutual Assistance Pact forced on Lithuania to admit Soviet garrisons and to grant air bases on Lithuanian territory solemnly reiterated the Soviet Government's pledge to respect Lithuania's sovereignty, and not to interfere in Lithuania's internal affairs.

Corresponding pacts were concluded with Estonia and

AMERICAN HEROES
by WOODY COWAN

DEATH came to Lt. Dale Christensen, Gray, Iowa, 112th Cavalry, after heroic action at New Guinea, which earned him a medal of honor. Finding his platoon badly shot up from short range fire, Lt. Christensen crawled close to the enemy, silenced one machine gun with hand grenades and later led an assault which resulted in the destruction of four mortars and ten machine guns. Our investment in War Bonds encourages such men to offer the supreme sacrifice for freedom for all humanity.

U. S. Treasury Department

Latvia during the same interval. How the Soviet Government later honored these various solemn undertakings is on record for all fair-minded and impartial persons to study for themselves.

PARSIDUODA KRAUTUVE Cash grosernė, delicatessen ir mėsine, garantuota \$500 savaitiniui ineigui, žema nuoma, nėra kompeticijos. Randasi (37) 1403 E. 55TH ST. arti St. Clair.

IŠTIKUS GAISRO
NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakanđai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudros kompanijos pirm ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

MONCRIEF FURNASAS
Reiškia Eilę Metų Šildymo Patogumo
Kreipkitės į Savo MONCRIEF Pardavėją.
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bld.
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudros-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Laikas pakeist Rudeniui
VYRAMS ir VAIKINAMS
Naujos Rudeninės Skrybėlės - \$5 - \$6 - \$7
Visokių pavidalų, gatavos jūsų pasirinkimui.
Vaikams Kelnės — \$3.45 - \$3.95
Mieros 8 iki 16 metų, gražių marginių ir vienodų spalvų
SWETERIAI Susegami ir užmaunadi — 2.45, 3.45, 4.50
MARSKINIAI — įvairių spalvų ir vienodo, mieros 12 iki 14 po \$1.45
THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave Atdara Vakara
DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirainiu. DYKAI
Čia galite išeikti savo Stamp Books.

Della C. Jakubs
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

MAGAZINE EXCHANGE
•FUNNIES, DETECTIVES, WESTERN, LOVE Stories.
Pocket Books 10c.
All types SCIENTIFIC MAGAZINES.
Trade 2 for 1 with Purchase.
1396 E. 66th St.

JONAS G. POLTER
Lietuvis
Namų Maliavotojas,
Popieriuotojas
Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.
495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899

TREE'S CAFE
1457 East 71st Street
LIETUVIŠKA UŽEIGA
ALUS DEGTINĖ VYNAS
Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas Savininkai (20)

BROTHERS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS
Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.
Atdara nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN
LIETUVIŠKA UŽEIGA
6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER
Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės